

Cognitive Work Analysis

Michal Lorenz
10. 4. 2015

Design a modelování

Kim. J. Vicente & Jens Rasmussen

design – reprezentace úseku reality: model

deskriptivní modely:

- aktuální chování
- jak lidé hledají informace
- základ teorií a modelů
- nepředvídá nové chování – nedostatečné pro design systémů
- vhodné pro upgrade bez zásadních změn

Design a modelování

normativní modely

- preskripce správného chování
- předpoklad racionálního jednání
- lidé nepoužívají vždy ideální jednání
- normy – forma redukce či zprůměrování x komplexita
- jen pro design očekávaných situací, brzdí kreativitu
- design jednoduchých systémů s omezenou způsobilostí

formativní modely

- požadavky pro změnu chování
- designování budoucnosti
- nevyimknoutelé možnosti – reprezentuje je

Design založený na omezeních

- **strategie** – kategorie postupů při kognitivních úkolech transformující počáteční stav znalostí ve stav konečný
- stabilnější než interakce, postupy a činnosti při interakci s technologií
- **constrain-based design** – reprezentuje, co není možné
- ne všechna omezení relevantní pro design systémů, určuje hloubkový průzkum
- reprezentace stabilních omezení - invarianty

Cognitive work analysis - CWA

- Vyvinuta Rasmussenem, Pejtersenem a Goodsteinem
- konceptuální rámec zaměřený na práci – kognitivní práce
- rámec pro analýzu komplexních socio-technických systémů
- výchozí teorie:
- systémový přístup
- Gibson – ekologická psychologie

Cognitive work analysis

- ekologický přístup: omezení prostředí působící na aktéra
- překlad omezení do požadavků na design
- přizpůsobení uživatelovu skutečnému světu, ne naopak
- design informačních systémů skutečného života – komplexní síť omezení
- prototyp – evaluace/testování – design x evaluace – design - prototyp

Cognitive work analysis

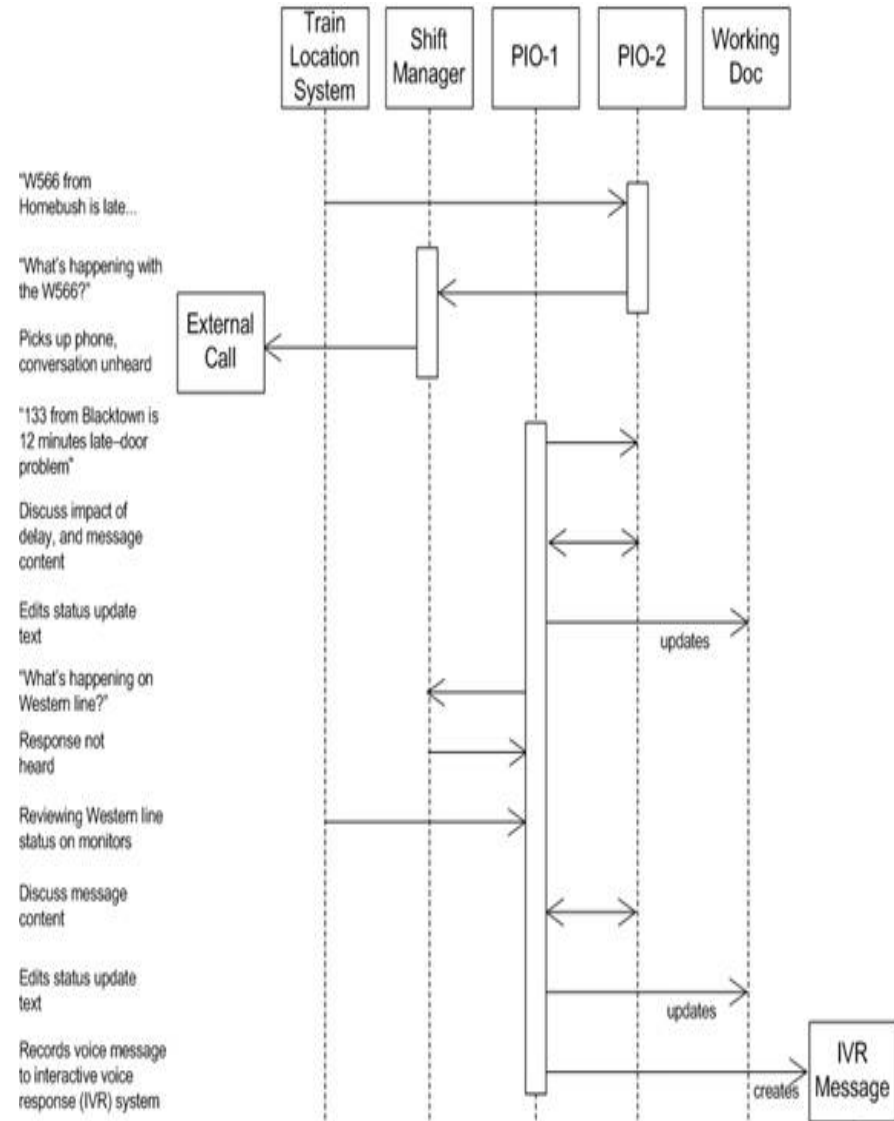
- CWA v HIB:

Mick, Lindsey, Callahan

– konceptuální rámec pro dotazníkové studium vědců a inženýrů v korporátních organizacích

Martin Rose – informační aktivity vlakových dispečerů

- metoda – contextual inquiry
- omezení: dynamické prostředí, časový přes, nedostatek informací, neustálá nejistota
- kategorie informačních činností:
monitorování statusu v

Druhy omezení CWA

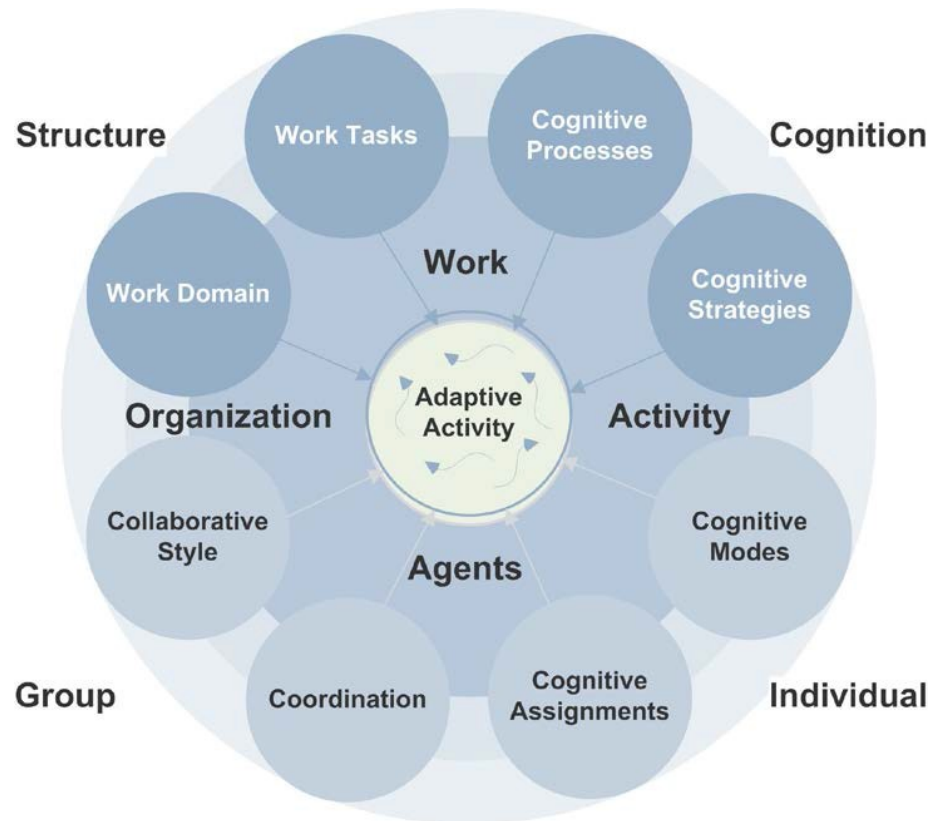
4 třídy omezení:

Vnější

- struktura pracovní činnosti a pracovních úkolů
- kognitivní procesy a strategie
- Individuální kognitivní modely a přidělení pracovních úloh
- Skupinová koordinace a kolaborativní práce

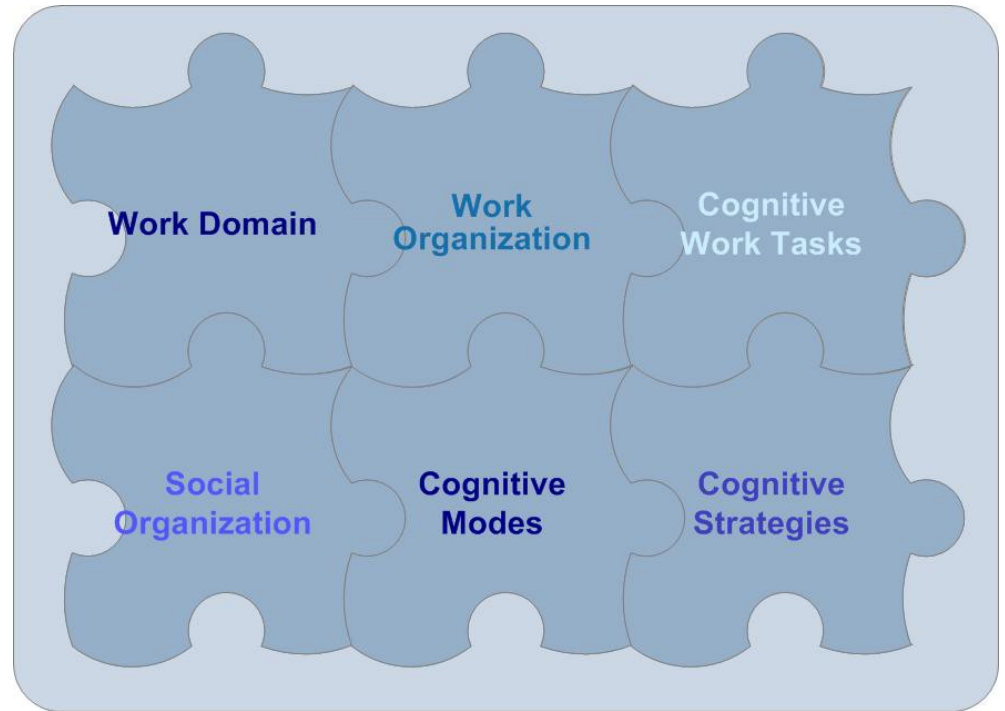
Vnitřní

- práce
- agent
- organizace
- činnost

Základní fáze CWA

- pracovní doména
- organizace práce
- kognitivní pracovní úkoly
- kognitivní strategie
- kognitivní módy – dovednosti, znalosti
- sociální

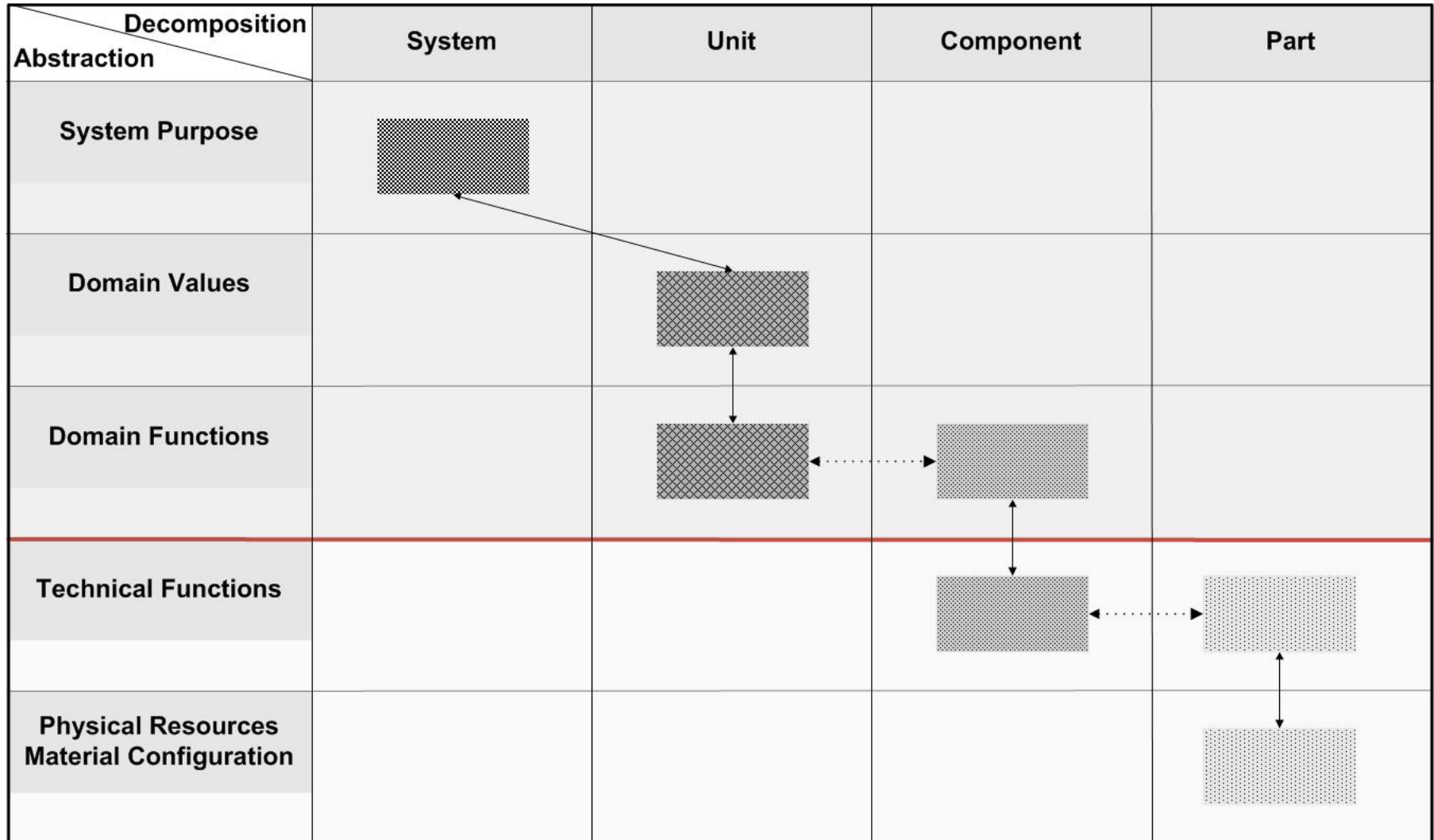
Základní fáze CWA

Name of Analysis (This Tutorial)	Representational Product (This Tutorial)	Vicente (1999) Chapter Titles
Work Domain Analysis	Abstraction-Decomposition Space	Work Domain Analysis
Work Organization Analysis	Work Task Scratch Pad Work Task Docket	
Work Task Analysis	Decision Ladder Cognitive States & Processes Table	Control Task Analysis
Cognitive Strategies Analysis	Annotations on a Decision Ladder Cognitive Strategies Table	Strategies Analysis
Cognitive Modes Analysis	Annotations on a Decision Ladder Cognitive Modes Table	Worker Competencies Analysis
Social Organization Analysis	Network Diagram Staffing & Transactions Dockets	Social Organization & Cooperation Analysis

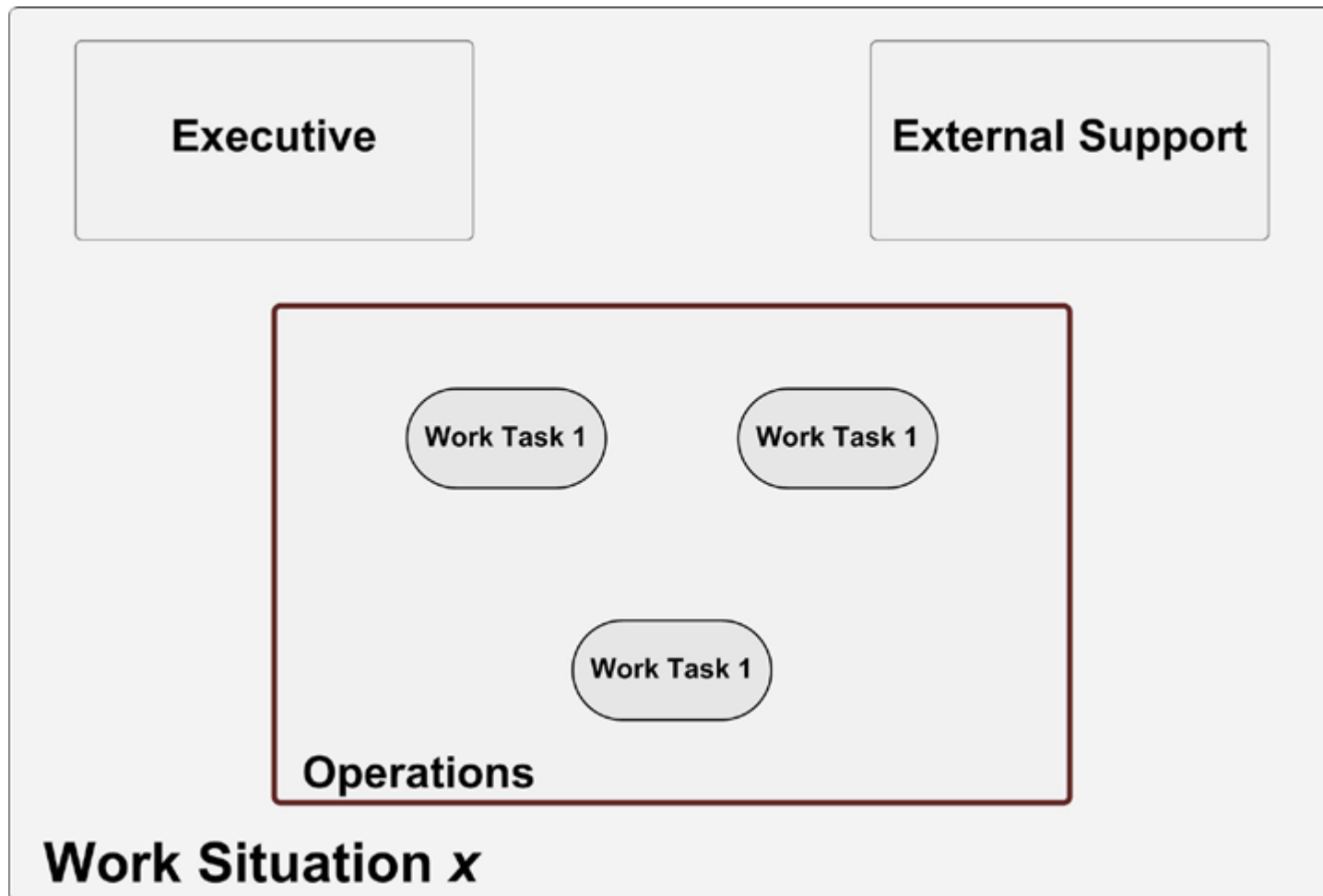
Analýza pracovní domény

- intencionálně-funkčně-fyzický prostor
- cíl – benefit analýza
- výstup: abstrakčně dekompozitní prostor – dvou - dimenzionální matice:
- vertikála: abstraktní hierarchie: cíl, hodnoty, doménové funkce, technické funkce, fyzický objekt
- horizontála – dekompoziční hierarchie – funkcionální struktura

Abstrakčně dekompozitní prostor

Organizace provozní práce – reprezentace v poznámkovém bloku

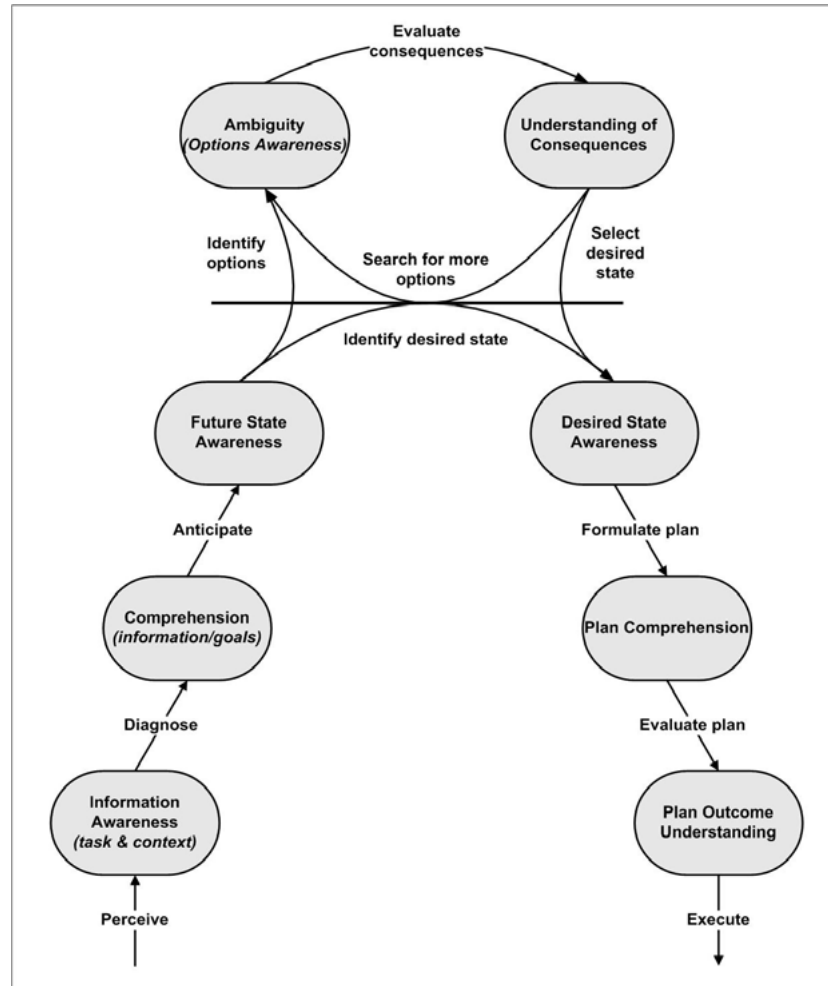
Soupis pracovních situací a úkolů

Domain Functions Work Tasks	Work Situations						
	Work Task Components	Work Situation 1	Work Situation 2	Work Situation 3	Work Situation 4	Work Situation 5	Work Situation 6
Work Task 1	<input type="text"/>						
	<input type="text"/>						
	<input type="text"/>						
Work Task 2	<input type="text"/>						
	<input type="text"/>						
	<input type="text"/>						
Work Task 3	<input type="text"/>						
	<input type="text"/>						

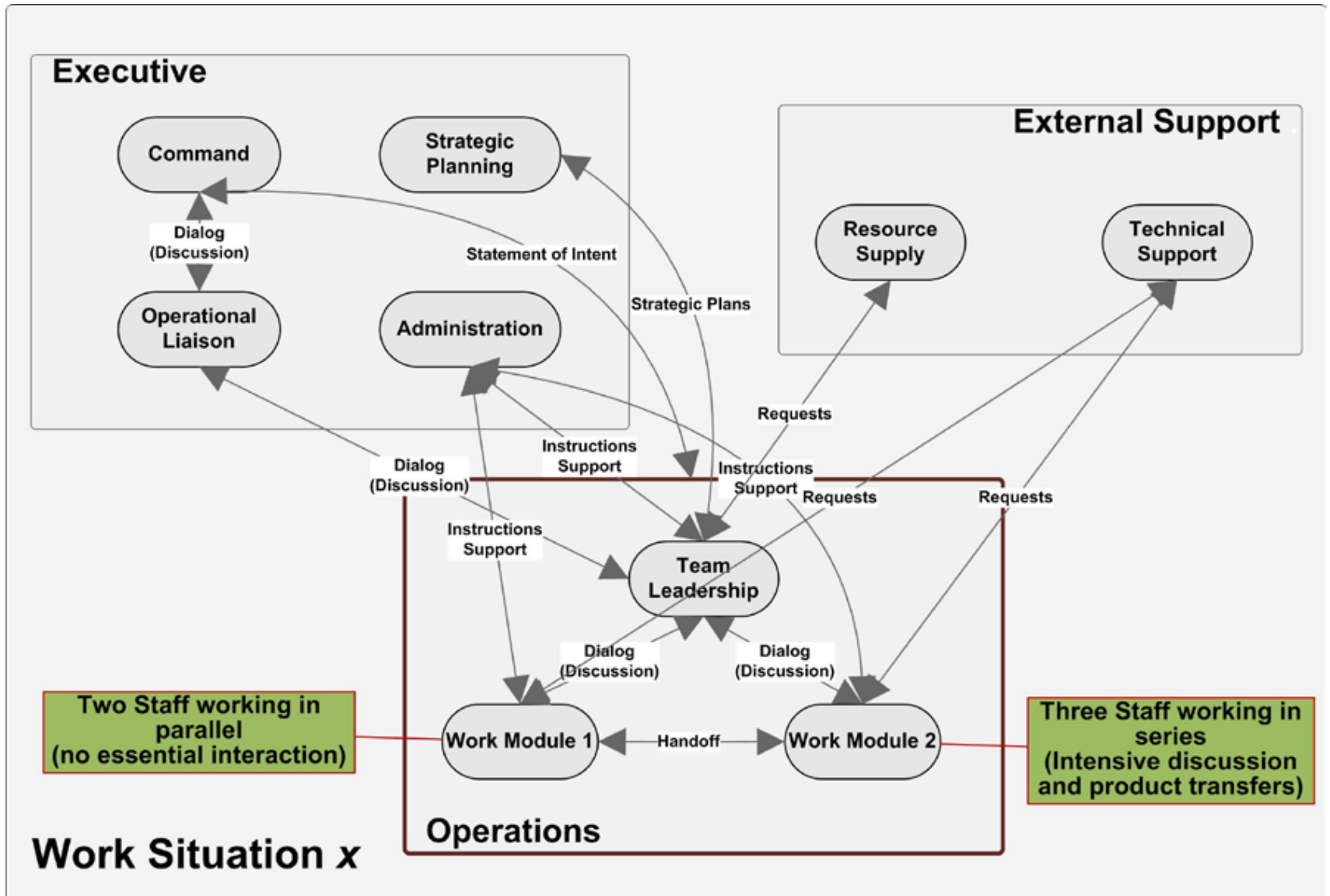
Key

- Yes, in this situation (or enter duration)
- Prohibited in this situation
- Possibly in this situation

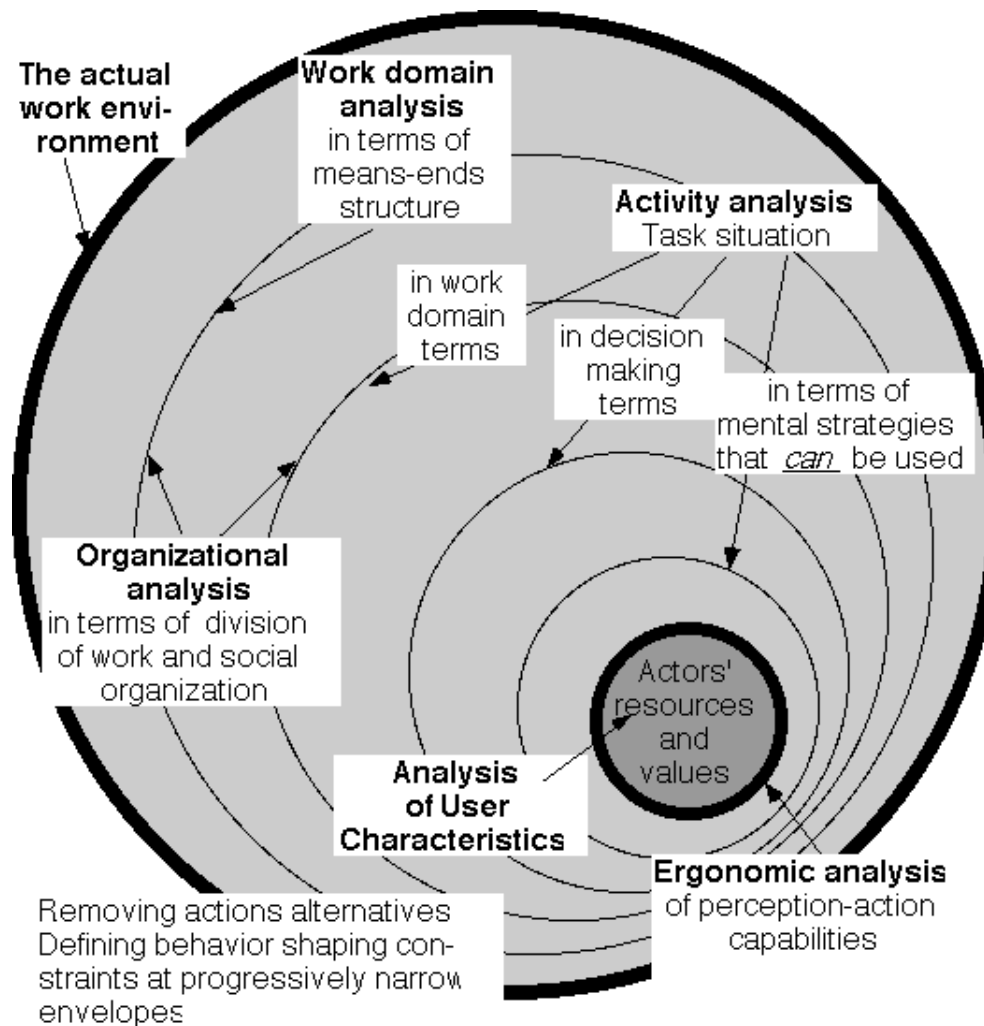
Decision ladder

Sociální organizace práce

Cibulový model CWA

Literatura

- ELM, William C. at all. *Applied Cognitive Work Analysis: A Pragmatic Methodology for Designing Revolutionary Cognitive Affordances* [online]. [Cit. 2015-04-05]. Dostupný z: <https://resilientcognitivesolutions.com/wordpress/wp-content/uploads/2007/11/acwa-elm-et-al-2002.pdf>
- FIDEL, Raya. *Human Information Interaction: An Ecological Approach to Information Behavior*. Cambridge: MIT, 2012, 348 s. ISBN 978-0-262-01700-8.
- LINTERN, Gavan. *Cognitive Work Analysis* [online]. [Cit. 2015-04-05]. Dostupný z: <http://www.cognitivesystemsdesign.net/Tutorials/CWA%20Tutorial.pdf>